

Viborg Kommune
Børnehuset Prinsen

PÆDAGOGISK LÆREPLAN 3-6 ÅR

Hjernen&Hjertet

RAMBOLL

Indholdsfortegnelse

1 INDLEDNING	3
1.1 Indledning	3
1.2 Værdier	4
1.3 Pædagogiske principper	6
1.4 Læringsforståelse	6
2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	9
2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL	9
2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV	10
2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION	11
2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN	12
2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	12
2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG	13
3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	15
3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN	15
3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER	15
3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION	16
3.4 METODER TIL EVALUERING	16
3.5 DAGTILBUDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS	16
4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER	18
4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	18
4.2 SOCIALE KOMPETENCER	19
4.3 SPROGLIG UDVIKLING	20
4.4 KROP OG BEVÆGELSE	21
4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER	22
4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER	23
5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE	25
5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ	25
5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER	26
6 AFSLUTNING	27

1 INDLEDNING

1.1 Indledning

Kommunens fastsatte indledning

Den pædagogiske læreplan skal ses som et arbejdsredskab til at kvalificere og dokumentere 0-6-åriges læring og udvikling. Vi har i Viborg Kommunes Dagtilbud særlig fokus på de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene. Læreplanen skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældre bliver rustet til at mestre de udfordringer, de møder. Læreplanen skal bruges som et dagligt, pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og dermed til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Dagtilbud i Viborg Kommune rettes blikket mod kerneopgaven – opgaven vi løser sammen til gavn for barnet. Når vi udarbejder den pædagogiske læreplan, skal vi have forståelse for kerneopgaven, og bevidstheden om, hvordan vi sammen løser opgaven, skal være indeholdt i de opstillede mål og tiltag.

Ledelsen bør sikre, at bestyrelsen får forelagt det arbejde, som ledelse og personale foretager i forbindelse med udarbejdelsen, godkendelsen, evalueringen og opfølgningen af den pædagogiske læreplan.

Denne pædagogiske læreplan er gældende for perioden 2017 til 2018.

Dagtilbuddets indledning

Du sidder nu med Børnehuset Prinsens pædagogiske læreplan i hånden. Den pædagogiske læreplan er der, hvor vi som dagtilbud sammen med forældrebestyrelsen sætter mål for den kommende periode. Den pædagogiske læreplan skal sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus, så børnene i samarbejde med forældrene bliver rustet til, at mestre de udfordringer, de møder.

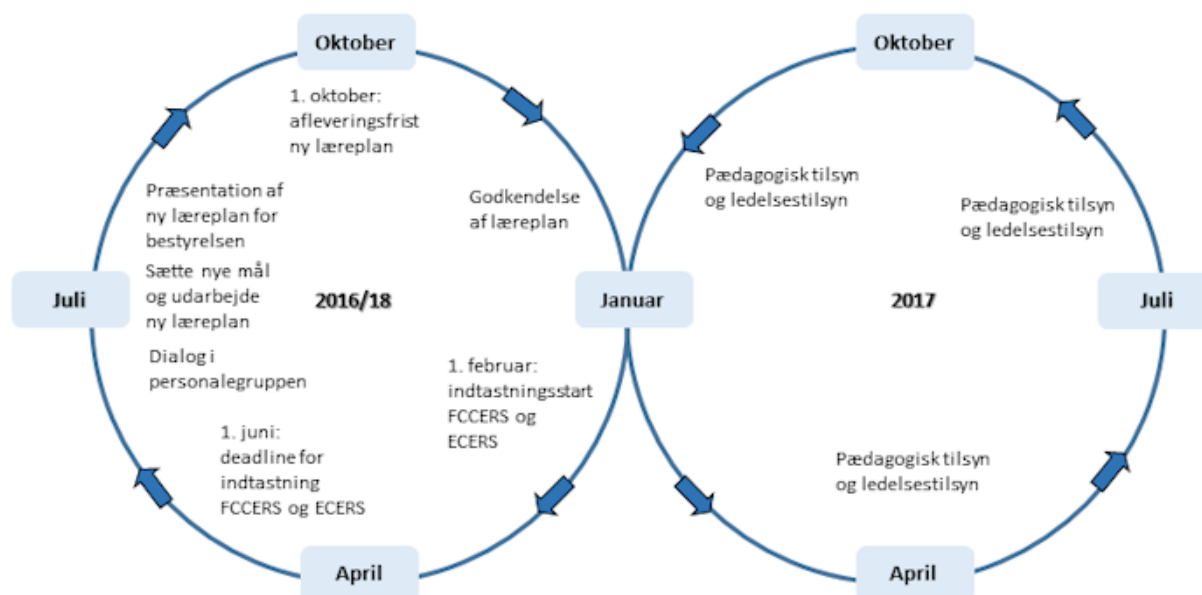
Læreplanen beskriver, hvordan vi opfylder målene, samt hvordan vi i Børnehuset Prinsen tager udgangspunkt i vores pædagogiske læreplan, når vi arbejder med børns trivsel, udvikling og læring igennem hele barnets dag. Vi anvender læreplanen, som et dagligt pædagogisk redskab til planlægning, refleksion, evaluering og til udvikling af kvaliteten i de forskellige læringsmiljøer, vi tilbyder børnene.

I Børnehuset Prinsen arbejder vi ud fra Viborg Kommunes overordnede værdier: MANGFOLDIGHED - ORDENTLIGHED - DYGTIGHED - MOD.

Vi arbejder med kerneopgaven - en opgave vi løser sammen til gavn for barnet og sammen med forældrene. Vores kerneopgave i Prinsen er: Sammen understøtter vi børnenes trivsel og læring, og det gør vi i samarbejde med forældrene.

Vi arbejder med en ressourcefokuseret og anerkendende tilgang til alle børn, samt anvender Marte Meo principperne. Det er en metode til at analysere samspillet og efterfølgende styrke ressourcerne hos barnet / børnene og skabe bevidsthed hos det pædagogiske personale i forhold til egen pædagogisk praksis.

Illustration 1

1.2 Værdier

Kommunens fastsatte værdier

Værdisættet fra "Lys i øjnene" udgør det fælles grundlag for arbejdet med børn i Viborg Kommune:

- Ethvert barn er unikt og kompetent og skal mødes som sådan.
- Børn deltager aktivt i sunde fællesskaber. Derfor vil vi skabe sammenhæng og helhed i børns liv.
- Børn er forældrenes ansvar. Derfor samarbejder vi med forældrene om deres børns udvikling og trivsel.
- Børn møder engagerede og faglig kompetente voksne. Derfor anvender vi den viden, der virker.
- Alle arbejder målrettet med en sundhedsfremmende, forebyggende og tidlig indsats. Derfor har vi særligt fokus på det brede tværfaglige samarbejde i nærmiljøet.

Derudover er "Det Strategiske Hus" Viborg Kommunes samlede vision, mission og strategi for dagtilbud. Vi vil:

- Være anerkendende og fokusere på børnenes ressourcer.
- Understøtte læring i børnefællesskaber.

Dagtilbuddets værdier

Vores børnesyn i Børnehuset Prinsen er: Barnet fødes som et socialt væsen, hvor udvikling sker i samspil med andre. Børn skal lyttes til, ses og forstås så nuancerede som de er.

Børn skal være medkonstruktører og medaktører i eget liv og vores fælles kultur. Barnet har ret til medbestemmelse i de områder, der er vigtige og relevante for barnet på dets udviklingsniveau. Barnet udvikler sig bedst gennem positivt samvær, hvor der grundlæggende fokuseres på dets potentialer, ressourcer og kompetencer.

Det betyder, at vi i Prinsen møder alle børn anerkendende, og ser det enkelte barn som unikt og kompetent. For at give alle børn lige muligheder, møder vi dem forskelligt. Vi tager hensyn til barnets alder, køn og personlighed.

Vi har fokus på, at børnene bliver livsduelige og kan indgå i sociale fællesskaber. Vi arbejder med at styrke børnenes relationer, fællesskaber samt venskaber mellem børnene igennem kommunikation, leg og anden kreativ udfoldelse.

De personlige og sociale kompetencer skal sammen med de faglige kompetencer ruste børn og unge til trivsel i forbindelse med opvækst, uddannelse og arbejdsliv. Derfor er det vigtigt, at børnene møder voksne, som både er fagligt dygtige, troværdige, engagerede og anerkendende.

I børnehaven hænger handling og konsekvens sammen således, at børnene udvikler ansvarlighed og selvstændighed. Vi vægter, at børnene lærer en høflig omgangstone, samt at de lærer at omgås hinanden og respektere hinandens forskelligheder.

Det gælder i samværet med børnene, i samarbejdet med forældrene og i personalegruppen. Disse værdier vil være at finde som en rød tråd gennem vores pædagogiske læreplan.

Vores vision i Børnehuset Prinsen er: "I samarbejde med forældrene giver vi barnet den bedste start på livet" og vores værdier som er: Anerkendelse - Troværdighed - Engagement.

Visionen og værdierne anvendes aktivt i vores daglige praksis.

I vores hverdag lægger vi stor vægt på, at forældresamarbejdet fungerer bedst, når det er baseret på dialog – åbenhed – respekt og med disse værdier møder vi forældrene i Prinsen. Vi har et tæt samarbejde med vores forældre omkring det enkelte barns trivsel og udvikling. Ressourcerne skal findes hos både det enkelte barn og i personkredsen omkring barnet. Familien og netværket omkring barnet er som udgangspunkt en ressource, og det er afgørende for indsatsen at kende familiens og netværkets potentialer.

Vi arbejder ud fra en tidlig inddragelse og tidlig indsats sammen med forældrene, så vi kan lave en ressourcefokuseret indsats for det enkelte barn både i børnehuset og hjemme.

Vores erfaring er, at ved at inddrage forældrene så tidligt som muligt og i tæt samarbejde omkring barnet, kan vi sammen hjælpe barnet.

I Børnehuset Prinsen er der valgt et forældreråd, som støtter op om børnehuset i dagligdagen og ved arrangementer i løbet af året. Derudover er der valgt en repræsentant til områdebestyrelsen.

Vi er et åbent hus, hvor forældrene altid er velkomne til at komme på besøg og deltage i hverdagen sammen med deres barn. Vi værdsætter forældrenes bidrag, og ser det som en styrke for barnets trivsel og udvikling.

1.3 Pædagogiske principper

Kommunens fastsatte pædagogiske principper

1. Princip: Det pædagogiske arbejde skal tilrettelægges, så det enkelte barn sikres den bedst mulige udvikling og læring i hele dets hverdag.
2. Princip: Der skal være fokus på at skabe de bedst mulige læringsmiljøer, hvor der tages hensyn til barnets perspektiv og det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø.
3. Princip: De professionelle guider alle børn i forhold til at opleve værdien af fællesskab.
4. Princip: Dialog og samarbejde med forældre og netværk er en naturlig del af arbejdet med at sikre børns trivsel og læring.
5. Princip: Der fremmes en kultur, hvor arbejdet med IT er en naturlig del af det daglige arbejde.

Dagtilbuddets pædagogiske principper

1. Princip: I Børnehuset Prinsen møder vi alle børn anerkendende og ser det enkelte barn som unikt og kompetent. For at give alle børn lige muligheder, møder vi dem forskelligt. Vi tager hensyn til barnets alder, køn og personlighed.
2. Princip: I Børnehuset inddrager vi børnenes perspektiver i arbejdet med de pædagogiske læreplaner.
3. Princip: Vi tager udgangspunkt i vores pædagogiske læreplan og de 6 læreplanstemaer, hvor vi arbejder med det enkelte barns udvikling, læring og trivsel samt styrker barnets relationer, så det får mulighed for deltagelse i børnefællesskaber.
4. Princip: I vores hverdag fungerer forældresamarbejdet bedst, når det er baseret på dialog – åbenhed – respekt og med disse værdier møder vi forældrene. Vi har et tæt samarbejde med vores forældre omkring det enkelte barns trivsel og udvikling. Vi arbejder ud fra en tidlig inddragelse og tidlig indsats sammen med forældrene, så vi kan lave en ressourcefokuseret indsats for det enkelte barn både i Børnehuset og hjemme.
5. Princip: I Børnehuset Prinsen anvender vi og inddrager vi i læreplansarbejdet de digitale medier/ Ipads sammen med børnene.

1.4 Læringsforståelse

Kommunens fastsatte læringsforståelse

Jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud":

Tidlig læring er centralt for udvikling af børns potentialer og kompetencer. Oplevelsen af tryghed og tillid er de bedste betingelser for læring og udvikling. Tilknytningen er af stor betydning for børns udviklings- og læringsprocesser.

Læring handler om dannelse og udvikling og er en forandringsproces, der fremmer tilegnelsen af nye kompetencer. Det er en proces, hvor barnet omformer og udvikler sin viden, forståelse og færdigheder.

Begreberne læring og udvikling går hånd i hånd. Barnet lærer, når det udvikler sig og udvikler sig, når det lærer. Begrebet læring kan også være et synonym for socialisering og/eller dannelse og knytter sig til barnets refleksion, handlinger og identitet.

En af de grundlæggende tanker bag den pædagogiske læreplan er, at hvert barn er medskabere af sin egen læring – en læring, som personalet skal støtte, guide og udfordre, hvad enten der er tale om planlagte aktiviteter eller spontant opståede situationer. Derfor har hele læringsmiljøet en betydning for børnenes udvikling og læring.

Ved læringsmiljø forstås bredt dagtilbuddets kultur og atmosfære, personalets rolle, de fysiske rammer, organiseringen og de metoder, der bliver brugt i de enkelte dagtilbud til at fremme børnenes læring.

Man kan også sige, at læring på en gang foregår i et spændingsfelt mellem det kognitive, psykodynamiske og samfundsmæssige - altså mellem barnets erkendelse, mestring, motivation, følelser og omgivelserne.

Dagtilbuddets læringsforståelse

I vores lærings- og børnesyn i Børnehuset Prinsen ser vi det enkelte barn som værende "medfødt kompetent" med egen individualitet og personlighed, og tager udgangspunkt i de enkelte barns ressourcer, således barnet føler sig mødt og forstået. Børnene og deres kompetencer skal ikke formes, men opdages, kendes, erkendes, anerkendes og bekræftes.

Det pædagogiske personale skal gennem faglig og pædagogiske metoder, refleksioner, overvejelser finde ud af, hvad børnene kan nu, og hvad de kan på længere sigt i den nærmeste zone for udvikling. De voksne går foran, ved siden af eller bagved barnet.

I børnehuset Prinsen sker børns læring gennem en vekselvirkning mellem tilrettelagte aktiviteter og egne spontane oplevelser og leg. Læring er en dynamisk proces, der foregår i samspil med det eller dem der omgiver barnet. Vi giver børnene løbende "kærlige" skub, således de udvikler sig, og lærer nyt. Vi stiller passende krav i hverdagen til vores børn, så alle kan indgå i et fællesskab. Det pædagogiske personale tager ansvar for relationen ved at se, lytte, bekræfte barnet - anerkende barnets følelser, samt støtte barnet i at indgå i sociale fællesskaber.

Derudover tilrettelægger og tilbyder vi børnene flere differentierede læringsmiljøer / børnefællesskaber, de kan indgå i i løbet af en dag, f.eks. forskellige læringsmiljøer, aktiviteter, til samling, små fordybelses grupper mm.

Vi giver også børnene mulighed for at tilegne sig og få ny viden og udfordringer. Børnene bliver udfordret, får mulighed for leg og fordybelse og i at indgå i flere forskellige relationer, da barnet udvikler sig og lærer i de sociale fællesskaber. I relationerne afprøver børnene deres måde at være sammen på, og i leg og aktiviteter øver de sig på at forstå den verden, de selv er en del af.

Illustration 2

	Børn har ringe indflydelse på form og indhold	Børnene har høj indflydelse på form og indhold
De voksne har høj grad af indflydelse på indhold og form	1. Læringsrum Voksenskabt læring. Den voksne går foran barnet. Den voksne har sat et bestemt indhold på programmet. Børnene skal lære noget bestemt.	2. Læringsrum Voksenstøttet læring. Den voksne går ved siden af barnet. Den voksne støtter og udvikler sammen med børnene. Børnenes medbestemmelse er medtænkt i projekter og aktiviteter. F.eks. følge børnenes spor.
De voksne har lav grad af indflydelse på indhold og form		3. Læringsrum Leg og spontane oplevelser. Den voksne går bag ved barnet. Den voksne skaber muligheder og udfordringer gennem tilrettelæggelse af et miljø for leg og læring. De pædagogiske handlinger ligger underforstået i miljøet. F.eks. ved overvejelser over legepladsens indretning.

Fig 1: De tre læringsrum (Basil Bernstein 2001)

2 GENERELLE RAMMER FOR ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

2.1 DE OVERORDNEDE LÆRINGSMÅL

Kommunens fastsatte overordnede læringsmål

For at børnene kan mestre eget liv og bliver robuste, har det jf. "Læreplaner og pædagogisk praksis - En vejledning til det pædagogiske personale i Dagtilbud" betydning, at:

- de professionelle gennem fællesskabet giver børnene mulighed for at lære at samarbejde og være en del af et struktureret og ustruktureret samvær
- de professionelle giver børnene mulighed for, at de kan mærke sig selv, sætte ord på følelser og behov
- de professionelle giver børnene mulighed for at tænke over egne handlinger og have omtanke for andre.

Disse almene kompetencer bliver udviklet i læringsmiljøer, hvor børn og voksne er sammen om aktiviteter, der stimulerer barnets sprog, motorik, viden om natur og naturfænomener samt kunst og kultur.

Jf. "Lys i øjnene" er det Byrådets mål:

- at børn bliver så dygtige, som de kan, trives og bliver livsduelige voksne. Det gør vi ved at inddrage og aktivere børnene i læringsprocessen og lade dem anskueliggøre den
- at børn, forældre og professionelle indgår i et forpligtende samarbejde. Det gør vi bl.a. ved at sætte ind på sprogområdet og herunder yde en særlig indsats for familier med flere sprog

Dagtilbuddets overordnede læringsmål

I Børnehuset Prinsen arbejder det pædagogisk personale med at tilrettelægge rammerne omkring børnene gennem faglige pædagogiske metoder, overvejelser og refleksioner i forhold til, hvad børnene kan mestre, og hvad de skal mestre på længere sigt i den nærmeste zone for udvikling, samtidig med at den voksne støtter op omkring barnets læring og udvikling.

De fysiske rammer er en vigtig del af læringsmiljøet, og vi har valgt at lave inspirerende læringsmiljøer, som kan inspirere børnenes interesser, og hvor der samtidig skabes mulighed for fordybelse, tilegnelse af viden, inspiration og udfordringer. Vi giver bl.a. børnene udfordringer i forhold til, hvad de i forvejen kan. Det kan f.eks. være i situationer som øve sig i at få tøj på, lære at gyne, løse en konflikt og cykle m.m.

Vi ændrer løbende i vores læringsmiljøer, da vi tilstræber at tage udgangspunkt i de børn, vi har. Vi inddrager børnene, planlægger og skaber miljøer, som de kan gå på opdagelse i. Vi anvender disse forskellige læringsmiljøer: Tegne/maleværksted, sprogum, dukkekrog, pudrum, konstruktionsrum, dukkekrog og motorikrum og to ny renoverede legepladser. Vi tilbyder børnene aktiviteter i differentierede små grupper i disse miljøer, når vi arbejder med vores pædagogiske læreplan. Det pædagogiske personale har mulighed for at have en mere tæt kontakt til det enkelte barn og mere kendskab til det enkelte barns trivsel og udvikling.

I børnehaven arbejder vi ud fra en anerkendende og inkluderende tilgang til barnet, hvor vi i praksis arbejder med Marte Meo principperne. Når vi arbejder med Marte Meo, anvender vi video til at observere og analysere omsorgspersonens samspilmønster, for at sikre at kontakten matcher barnets udvikling- og trivselsprocesser. Det pædagogiske personale skal kontinuerligt reflektere over, hvordan vi møder barnet, arbejde med de pædagogiske aktiviteter sammen med børnene, og det gør vi, når vi arbejder med Marte Meo som et redskab i vores pædagogiske praksis.

2.2 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR BØRN MED SÆRLIGE BEHOV

Kommunens fastsatte læringsmål for børn med særlige behov

Jf. TOPI (Tidlig opsporing og indsats) arbejder vi ud fra tre grundlæggende værdier:

1. Barnets adfærd ses i den sociale kontekst, hvori barnet indgår. Fokus på barnets ressourcer og ikke dets mangler.
2. Forældrene er aktive samarbejdspartnere. Forældrene er en ressource.
3. Det tværfaglige professionelle samarbejde og de tværfaglige ressourcer vægtes højt. Der skabes fælles begreber og forståelse af hinandens praksis.

I forhold til børn, som viser tegn på mistvivsel, skal analysemodellen anvendes til at undersøge barnets signaler som grundlag for en tidlig indsats.

Dagtilbuddets læringsmål for børn med særlige behov

I Børnehuset Prinsen arbejder vi med materialet TOPI, som består af forskellige værktøjer, skemaer og procedurer. Ved hjælp af disse redskaber fra TOPI tager vi dermed et medansvar og handler, når der er mistanke om mistrivsel, og inddrager forældrene på et tidligt tidspunkt.

Vi har 6 fokusgruppemøder om året. Et fokusgruppemøde er et møde mellem forældre, kontaktpædagog og tværfaglige personer (psykolog, ressource pædagog og tale/hørekonsulent). Mødet har det formål at forebygge, at evt. mistrivsel og problemer vokser sig store. Målet er sammen analysere os frem til nogle konkrete nye handlinger som kan bringe barnet i god trivsel. Vi bruger fokusgruppemøderne til at blive klogere på hvilke tiltag, som er hensigtsmæssige at sætte i værk i forhold til barnet.

For børn med særlige behov, ydes en særlig tilrettelagt pædagogisk indsats i et tæt samarbejde med forældrene og de fagpersoner, det er relevant at inddrage i samarbejdet omkring barn og familie, så barnet kan trives og udvikle sine kompetencer.

2.3 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR METODER OG AKTIVITETER TIL INKLUSION

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter til inklusion:

I Børnehuset Prinsen / børnehaven anvender vi trivselsskemaer tre gange om året, hvor vi vurderer barnets trivsel og tidlig opsporing, så vi tidligt som muligt kan se og opdage børn i en udsat position eller have fokus på børn, der begynder at udvise tegn på mistrivsel, vanskeligheder og børn med eventuelle særlige behov, der gør sig gældende. På baggrund af observationer udarbejdes der en LP analysemodel, og der afholdes fokusgruppemøder med udgangspunkt i barnets trivsel og udvikling i samarbejde med forældrene, og der inddrages PPR og relevante ressource personer, hvor der samarbejdes og udarbejdes en handleplan i forhold til at få lavet en tidlig kvalificeret indsats for barnet.

Tale/hørekonsulenten og psykologen kommer kontinuerligt i institutionen. Fysioterapeut og sundhedsplejerske inviteres til samarbejdet i forskellige sammenhænge. Vi har 6 sprogfokusmøder om året, hvor forældrene bliver inviteret med, hvis der skal laves en fokuseret indsats, samt der er behov for sparring omkring forskellige udfordringer.

I børnehaven i Prinsen har vi fokus på at vi gennem en positiv dialog med forældrene og i et tæt samarbejde med forældrene omkring det enkelte barns trivsel, læring og udvikling. Vores erfaring er, at ved dette særligt tætte samarbejde og den tidlige indsats lykkes det at hjælpe barnet, og forældrene føler sig værdifulde og forstået i samarbejdet.

2.4 ARBEJDET MED LÆRINGSMÅL FOR SPROGINDSATSEN

Kommunens fastsatte sprogindsats

Alle 3-årige skal sprogvurderes. Det anbefales, at de 3-årige - når vurderingen viser, at de har behov for en særlig eller fokuseret sprogindsats - revurderes ved en 5-årsscreening. Det er lederens ansvar at udføre sprogvurderingen og sætte en eventuel sprogindsats i værk. Til sprogvurderingen anvendes Rambølls modul, og den foretages af en pædagog i institutionen.

Dagtilbuddets sprogindsats

I Børnehuset Prinsen og i børnehaven arbejder vi med det sproglige miljø, og bevidstheden om at der findes mange måder at udtrykke sig sprogligt på fx det nonverbale sprog, verbale sprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog, billedsprog, musik, drama og dans.

Det er vigtigt, at barnet lærer at forstå og bruge sproget, da det har stor betydning for samværet med andre børn og voksne.

Vi tænker sproget ind i alle hverdagens aktiviteter i børnehaven, både de planlagte og spontane i løbet af dagen f.eks. dialog ved spisning, forskellige emner, påklædning og samtale om fælles oplevelser, barnets undren over ting og italesætte følelser. Den voksne er bevidst om sin rolle ved at benævne egne og barnets initiativer, så barnet får mulighed for at udvide sit ordforråd.

Der foretages en sprogvurdering af barnet, når barnet fylder 3,3 år af pædagogen, som anvender Rambølls modul. For de 5 årige, der har scoret lavt i den første sprogvurdering, bliver sprogvurderet igen. Testen viser i hvert tilfælde, om der er brug for en fokuseret eller særlig indsats. Hvis der vurderes, at barnet har brug for en ekstra indsats drøftes det på teammøder, forældrene inddrages og personalet vil kunne hente rådgivning vdr. barnets sproglige kompetencer hos tale/høre konsulenten, som er tilknyttet børnehuset. I disse tilfælde vil barnet deltage i en lille gruppe i vores sprogprogram, hvor der bl.a. arbejdes med dialogisk læsning, sprogkort og hit med tæppet som indsats. Der vil også være mulighed for at få istandsat et sprogfokusgruppemøde, hvor barnets forældre inviteres sammen med pædagogen.

2.5 ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Kommunens fastsatte arbejde med overgange og sammenhæng

Det er Byrådets mål, at der er sammenhæng og helhed i børnenes liv. Det gør vi ved at arbejde systematisk med at skabe gode overgange for børn og inddrage forældrene i det arbejde.

I Viborg Kommune ønsker vi, at der opstilles mål for overgange mellem dagpleje og børnehus for at sikre, at alle børn får den bedst mulige overgang fra et dagtilbud til et andet. For at sikre at vigtig viden ikke går tabt i overgangene, har Viborg Kommune udviklet en fælles overgangsmodel og et fælles overgangsskema i forbindelse med TOPI.

Dagtilbuddets arbejde med overgange og sammenhæng

I Børnehuset Prinsen / børnehaven anvender vi overgangsmodellen og overgangsskemaet hver gang et barn skifter fra vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole / SFO. Overgangsmodellen beskriver rammen for, hvordan samarbejdet skal foregå mellem de voksne ved barnets overgang fra et sted til det næste, og skal være med til at sikre, at de kompetencer barnet har opnået i vuggestuen og den relevante viden om barnet bringes med ind i den nye sammenhæng i børnehaven/skolen.

Inden samtalen udleveres et introbrev og et overgangsskema til forældrene, som skal udfyldes til samtalen. Ved samtalen deltager forældrene, vuggestuepædagog og børnehavepædagog. Inden barnet starter i børnehaven tilbydes barnet at komme på besøg nogle gange. Hvis barnet kommer fra vores vuggestue i Prinsen, kommer barnet på besøg den sidste måned op til start, hvor der afsættes en voksen fra vuggestuen, som går på besøg i børnehaven, og deltager i hverdagens rutiner.

Når børnehavebarnet skal i skole, er børnene på besøg på de forskellige skoler. Børnehuset Prinsen har et samarbejde med distriktskolen, som er Vestre Skole. De ældste børn vil i løbet af det sidste år gå på besøg bl.a. på skolens bibliotek samt lave et projekt med en af de yngste skoleklasser.

Når barnet skal i skole afholdes der forældresamtaler i god tid inden skolestart. Her udleveres overgangsskema på forhånd, som udfyldes i fællesskab af forældre og pædagoger til samtalen. I foråret tilbydes en overleveringssamtale hvor forældre, kontaktpædagog, børnehaveklasse lærer / SFO pædagog deltager. Til denne samtale medbringes det tidligere udfyldte overgangsskema.

2.6 METODER OG AKTIVITETER I ARBEJDET MED OVERGANGE OG SAMMENHÆNG

Dagtilbuddets metoder og aktiviteter i arbejdet med overgange og sammenhæng

Inden barnet starter i Børnehuset Prinsen / børnehaven tilbydes barnet at komme på besøg nogle gange. Inden samtalen udleveres et introbrev og et overgangsskema til forældrene, som skal udfylde til samtalen. Til samtalen deltager forældrene, vuggestuepædagog og børnehavepædagog. Der tilbydes en samtale ca. 3 måneder efter barnets opstart. Hvis barnet kommer fra vores vuggestue i Prinsen, kommer barnet på besøg den sidste måned op til start. Der afsættes en voksen fra vuggestuen, som går på besøg i børnehaven sammen med barnet og deltager i nogle af hverdagens rutiner.

Når barnet skal i skole afholdes der forældresamtaler i god tid inden skolestart. Her udleveres overgangsskema på forhånd, som udfyldes i fællesskab af forældre og pædagoger til samtalen. I foråret tilbydes en overleveringssamtale, hvor forældre, kontaktpædagog, børnehaveklasse lærer / SFO pædagog deltager. Til denne samtale medbringes det tidligere udfyldte overgangsskema.

Natur og naturfænomener

3 PRIORITERING, DOKUMENTATION OG EVALUERING AF ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

3.1 FAKTA OM INSTITUTIONEN

Dagtilbuddets beskrivelse:

Børnehuset Prinsen er en integreret kommunal daginstitution, normeret til 60 børnehavebørn og 36 vuggestuebørn, beliggende i hjertet af Viborg midtby, med byens kulturelle tilbud "lige uden for døren". Bygningsmæssigt bor vi i de gamle nyrenoverede kasernebygninger samt i en separat pavillon, der rummer gruppen af de ældste børnehavebørn.

I Prinsen har vi 3 vuggestueafdelinger med 13 børn på 2 af stuerne og 1 stue med 10 børn samt 3 børnegrupper i børnehaven.

Personalegruppen består af 16 personer: Pædagoger, pædagogiske uddannede assistenter, pædagogmedhjælpere, PAUstuderende og pædagogstuderende som er fordelt på henholdsvis vuggestuegrupperne og børnehavegrupperne. Derudover er der ansat en kost- og ernæringsassistent, som er ansvarlig for menuplaner, indkøb og driften i køkkenet samt en ufaglært køkkenmedhjælper, som varetager vores fuldkostordning. Vi er et børnehus, som har en forventning til medarbejderen om faglig udvikling.

Det pædagogiske personale har taget kurser indenfor Marte Meo, den coachende og anerkendende tilgang, vejlederrollen og sprogmoduler.

Personalet har en ansættelse i Børnehuset Prinsen, og er ikke ansat i en bestemt gruppe. Hvis der sker ændringer i børnegruppen eller i huset, kan der derfor godt flyttes rundt på personalet i grupperne. Man kan være tilknyttet en af de 3 vuggestuegrupper eller en af de 3 børnehavegrupper, hvor man har ansvaret for at afholde forældresamtaler og have fokus på børnenes trivsel, læring og udvikling. Vi udnytter personalets faglige kompetencer og forskelligheder til gavn for hele huset.

Samarbejdet i personalegruppen bygger på værdierne: Anerkendelse - Troværdighed - Engagement.

I Børnehuset Prinsen har forældrene valgt den kommunale fuldkostordning i vuggestuen og børnehaven. Madordningen har fungeret i vuggestuen i flere år, men er startet op i børnehaven pr. 1. september 2012.

Måltiderne bliver produceret i børnehuset, og der er taget stilling til sundhed og økologi i vores kostpolitik.

3.2 PRIORITERING - LÆREPLANER

Følgende viser den forventede procentvise fordeling på de 6 læreplanstemaer, som er angivet i den pædagogiske læreplan:

	Fordeling i %
Alsidig personlig udvikling	16,7
Sociale kompetencer	16,7
Sproglig udvikling	16,7
Krop og bevægelse	16,7
Naturen og naturfænomener	16,7
Kulturelle udtryksformer og værdier	16,7

Kommentar:

I Børnehuset Prinsen / børnehaven arbejder vi målrettet med den pædagogiske læreplan, som bruges til at sikre at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus hele dagen. Vi arbejder ud fra et årshjul med de 6 læreplanstemaer. I to måneder af gangen arbejder vi med et læreplanstema. I løbet af et år har vi gennemarbejdet de 6 læreplanstemaer.

Vi prioriterer alle 6 læreplanstemaer lige højt, da alle aspekter af børns udvikling og læring er tilstede hele dagen; sproget, de fysiske, sociale, emotionelle, kulturelle og intellektuelle relaterer til hinanden og er gensidigt afhængige.

3.3 VÆRKTØJER TIL DOKUMENTATION

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at følgende værktøjer særligt benyttes til dokumentation af arbejdet med læreplanerne:

- Praksisfortællinger
- Foto
- Iagttagelser/observationer
- Børneinterview

3.4 METODER TIL EVALUERING

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, at der er benyttet følgende metoder til at evaluere arbejdet med læreplanerne:

- ECERS
- LP
- SMTTE

3.5 DAGTILBUDDETS ANVENDELSE AF EVALUERING TIL UDVIKLING AF DEN PÆDAGOGISKE PRAKSIS

I forbindelse med udarbejdelsen af læreplanerne er det angivet, hvordan evalueringer skal anvendes til udvikling af den pædagogiske praksis:

I børnehaven Prinsen anvender vi pædagogisk dokumentation - det er en måde at synliggøre barnets og pædagogernes arbejde. Det giver pædagogen mulighed for reflektere over egne handlinger, og giver dermed grundlag for forandring og udvikling i egen pædagogisk praksis fremadrettet. Samtidig giver metoden grundlag for at udvikle nye teorier om barnets læring, erkendelse og socialisering.

Vi arbejder i børnehaven med forskellige metoder for at opnå en systematisk planlægning og evaluering af det pædagogiske arbejde i forhold til vores læreplan f.eks. Marte Meo, pædagogisk dokumentation, ECCERS, TOPI, LP modellen, SMTTE modellen og praksisfortællinger.

I vores evaluering af læreplanen anvender vi beskrivelse og refleksion ud fra en systemisk model - en SMTTE model, som er bygget op den måde, at der er 5 faktorer: Sammenhæng, mål, tegn, tiltag og evaluering, som indbyrdes er afhængige af hinanden, hvis man ændrer på en af disse faktorer, påvirker det de andre faktorer.

Der arbejdes med disse evalueringsprocesser på teammøder og personalemøder, hvor alle har arbejdet med de enkelte læreplanstemaer og har bidraget til tilrettelægge de pædagogiske aktiviteter på stuerne. På møderne går man i dialog med hinanden og reflektere systematisk ud fra SMTTE modellen, samt anvender ECCERS evalueringerne.

Hvert andet år bliver den pædagogiske læreplan evalueret.

Krop og bevægelse

4 MÅLSÆTNINGER FOR DE ENKELTE LÆREPLANSTEMAER

4.1 ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med alsidig personlig udvikling angivet:

Børn udvikler sig i fællesskab med andre børn og voksne, de får erfaringer med at håndtere forskellige følelser, omsorg, vrede, glæde og begejstring. Vi skal som børnehuse være med til at hjælpe og lære børnene disse færdigheder og mestringskompetencer.

Vi bruger forskellige arenaer som f.eks. stuen, legepladsen, motorikrummet, tegne/male værkstedet, små grupper, til samlinger, sprogrummet osv., hvor vi er med til at styrke barnets alsidige personlige udvikling.

Vi benytter, os af materialet, trin for trin, sprogkufferter omkring personlig udvikling og bruger de digitale medier (Ipad) til at tage billeder og finde billeder på nettet i forhold til forskellige emner. Vi arbejder med Marte Meo og de 5 grundprincipper, hvor barnet føler sig set, hørt og forstået i relationen barn/barn og barn/voksen for at styrke barnets alsidige personlige udvikling.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber mulighed for at barnet udvikler personlig identitet ved deltagelse i fællesskabet.

Vi skaber mulighed for, at barnet har en god og tryk, genkendelig hverdag, hvor der er plads til barnets personlige udvikling.

Vi skaber mulighed for at det enkelte barn skal lære at forstå sine egne grænser, for at kunne respekter andres.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi ser fremskridt i barnets udvikling, ved at det eksempelvis inviteres til relation mellem barn/barn og barn/voksen.
2. Tegn: Barnet viser glæde og genkendelighed i hverdagens rutiner.
3. Tegn: Børnene udvikler evner til at mestre konflikter.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med alsidig personlig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi igangsætter sociale aktiviteter, der understøtter skabelsen af tryk og tillid i relation mellem barn/barn og barn/voksen.

2. Tiltag: Vi skaber struktur og genkendelighed i hverdagen.
3. Tiltag: Vi anerkender alle følelser og hjælper børnene med at give udtryk for dem, forstå dem og sætte ord på dem, ved hjælp af fx billeder på Ipad og trin for trin.

4.2 SOCIALE KOMPETENCER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sociale kompetencer angivet:

I Børnehaven Prinsen lægger vi vægt på at skabe rammer for børnenes lege. Vi er opmærksomme på indretning af rum både indendørs og udendørs, så barnet har gode muligheder for at udvikle sig. Vi forsøger i børnehaven at tilrettelægge rammer for at børnene kan indgå i positive relationer, venskaber og fællesskaber.

Vi arbejder på at skabe flere små rum i rummet, hvor barnet har mulighed for at lege uforstyrret i mindre grupper, og hvor børnene har mulighed for at danne nye relationer og være en del af et fællesskab.

Derudover arbejder vi med at barnet føler sig trygt og anerkendt, samt bliver støttet i sin følelsesmæssige udvikling igennem hele dagen i form af tilrettelagte forløb, fra materialet trin for trin, egne erfaringer og oplevelser sammen med andre børn og de voksne omkring barnet. Vi støtter barnet i at danne relationer med andre børn, så barnet får lyst til at være en del af fællesskabet.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sociale kompetencer angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber mulighed for at barnet kan indgå i leg og sociale børnefællesskaber.

Vi giver barnet mulighed for at lære at samarbejde, deltage aktivt og positivt med andre.

Vi skaber mulighed for, at barnet udvikler empati og omsorg for andre.

Vi giver barnet mulighed for at udvikle sine kompetencer indenfor de digitale medier.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet deltager i de sociale aktiviteter og selv tager initiativ til at indgå i leg med andre børn og være deltagende i de små og store fællesskaber.
2. Tegn: At barnet tager initiativ og udviser lyst til samvær "jeg vil gerne være med" / henvender sig til andre børn og indgår i legerelationer. Og barnet selv forsøger at løse de konflikter der opstår, gennem verbale forhandlinger.
3. Tegn: At barnet kan lytte til andre, samarbejde og hjælpe et andet barn eller voksen.
4. Tegn: At barnet udviser nysgerrighed omkring brugen af de digitale medier.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med social kompetence angivet:

1. Tiltag: Vi støtter barnet i at etablerer venskaber igennem leg og aktiviteter.
2. Tiltag: Vi planlægger aktiviteter, hvor barnet skal samarbejde omkring fælles projekter.
3. Tiltag: Vi hjælper barnet til at samarbejde, vise empati og anerkende forskellige følelser ved at sætte ord på egne og andres følelser og handlinger.
4. Tiltag: Vi inspirere til og guider barnet i brug af spil og i at opsøge viden ved hjælp af IT.

4.3 SPROGLIG UDVIKLING

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med sproglig udvikling angivet:

Sprog er mange ting fx talesprog, sprogforståelse, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog. Det er igennem disse sprog, børn bliver i stand til at udtrykke deres egne tanker og følelser samt lærer at forstå andres.

I børnehaven Prinsen arbejder vi på at skabe et miljø, hvor barnet oplever tal, bogstaver og bøger i børnehøjde. Vi lægger vægt på, at barnet oplever at blive anerkendt, hørt og har mulighed for at udtrykke sig frit.

Vi benytter vi os af sproghuset og sprogkufferter fra Legeteket i Viborg. Derudover anvender vi dialogisk læsning i små grupper, hit med tæppet, hit med lyden og benytter også vores sprogrum, som er indrettet med bogstaver og tilgængelige forskellige børnebøger, hvor børnene har mulighed for at sætte sig ned og kigge i en bog.

Det er også af stor betydning, at børn i børnehaven får og har kendskab til digitale medier. Vi benytter os af de digitale medier / Ipads som en ressource i arbejdet med sproget til at finde rim/remser, musik, sange mm.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med sproglig udvikling angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi motiverer barnet til at bruge sproget, som et værktøj til kommunikation, og til at lære at gå i dialog med andre.

Vi skaber et læringsmiljø, hvor tale-skrift-sprog og billedsproget bliver stimuleret og udviklet.

Vi skaber mulighed for, at barnet kan indhente oplysninger via nettet ved hjælp af de digitale medier.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet selv giver udtryk for behov og følelser verbalt og nonverbalt. At barnet kan lytte og

selv fortælle.

2. Tegn: At barnet aktivt bruger og eksperimenterer med sproget, synger, rimer, genfortæller, digter, læser.
3. Tegn: At barnet kan omsætte sin viden fra det set på Ipad eller andet digitalt medie.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med sproglig udvikling angivet:

1. Tiltag: Vi anvender dialogisk læsning, Hit med tæppet/ Hit med lyden, øver det at turde stå frem ved samling samt turtagning.
2. Tiltag: Vi hjælper barnet med at sætte ord på oplevelser, tanker, følelser, ønsker og behov samt giver barnet mulighed for at tegne, skrive og læse.
3. Tiltag: Vi anvender og benytter os af Ipad, hvor der kan søges oplysninger på nettet.

4.4 KROP OG BEVÆGELSE

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med krop og bevægelse angivet:

Kroppen er grundlæggende det sanseinstrument, barnet møder verden med. Kroppen spiller derfor en stor rolle for barnet, når det skal lære noget nyt. Gennem alle disse sanser bygges fundamentet for barnets erfaring, viden, kommunikation, følelser og sociale processer.

I børnehaven Prinsen arbejder vi med at styrke børnenes motoriske udvikling, motoriske færdigheder, udholdenhed, fysik og bevægelighed ved at skabe et læringsmiljø for barnet, hvor vi indretter stuerne og legepladsen inspirerende for børnene, så der er mulighed for bevægelse og motorisk udfoldelse. Vi benytter os af vores motorikrum, puderum, legepladsen og nærmiljøet uden for Børnehuset Prinsen. Vi benytter nærmiljøets muligheder fx går i skoven, Digterparken og finder kuperet terræn for at øve motorikken, samt vi også lægger vægt på, at barnet har mulighed for at øve og udvikle finmotorikken.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med krop og bevægelse angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber mulighed for at styrke barnets grov og finmotoriske udvikling, samt skaber mulighed for at få stimuleret barnets sanser.

Vi skaber mulighed for at barnet får kendskab til kost og motion.

Vi vil fremme og støtte barnets bevægelsesglæde.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: Vi ser sunde, glade og motorisk aktive børn som trives med fysisk udfoldelse.
2. Tegn: At barnet i ord og handling giver udtryk for, at det har kendskab til sund kost, og er nysgerrig på at smage maden fra vores madordning.
3. Tegn: At barnet udviser glæde ved at bevæge sig og tør udfordre sig selv.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med krop og bevægelse angivet:

1. Tiltag: Vi arbejder med materialet rend og hop med Oliver, planlægger og målretter aktiviteter omkring det grove motoriske, det finmotoriske og det sanselige.
2. Tiltag: Vi serverer sund og nærende kost, og vi taler om maden, når vi spiser den.
3. Tiltag: Vi er deltagende og støtter op omkring det enkelte barns nærmeste udviklingszone.

4.5 NATUR OG NATURFÆNOMENER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med natur og naturfænomener angivet:

Naturoplevelser bidrager til barnets følelsesmæssige, kognitive og fysiske udvikling. Gennem naturoplevelser får børnene viden om og danner erfaringer med, hvem de selv er i forhold til deres omverden. Natur og naturfænomener er mere end en tur i skoven - det er fordybelse, eksperimenter, respekt og kendskab til miljø, erfaringer med årstider og vejr.

I børnehaven skaber vi mulighed for, at børnene kan opleve naturen både indenfor i børnehusets egne rammer samt nærmiljøets rammer. Vi bruger vores legeplads, og går på opdagelse i nærområdet for at finde blomster, blade, krible/krable dyr samt mærker de forskellige vejr typer. Vi giver børnene mulighed for at komme udendørs, hvor de kan mærke årstidernes skiften, se, føle dyr og planter med egne hænder.

Vi taler og laver eksperimenter sammen med børnene, og kigger i bøgerne sammen om årstidernes skiften samt plante- og dyreriget, og vi anvender de digitale medier/ Ipads til at søge information omkring emnerne sammen med børnene.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi skaber mulighed for at barnet får forskellige oplevelser i naturen.

Vi skaber mulighed for at barnet får kendskab til de 4 årstider, samt de 4 elementer jord, luft, vand og ild.

Vi skaber mulighed for, at barnet kan anvende de digitale medier til at indhente oplysninger og viden på om emnet.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet ser legemuligheder i naturen, og eksperimenterer med mulighederne omkring sig.
2. Tegn: At barnet er nysgerrig og optaget af naturen og naturfænomener.
3. Tegn: At barnet kan omsætte det set fra de digitale medier / Ipad.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med natur og naturfænomener angivet:

1. Tiltag: Vi lader barnet udforske naturen i forskellige kontekster på legepladsen, på ture ud af huset og i nærmiljøet, således at børnene oplever naturen fra forskellige vinkler.
2. Tiltag: Vi bruger legepladsen samt vores tegne/male værksted til at opnå viden om de 4 årstider, og vi eksperimenterer med de 4 elementer.
3. Tiltag: Vi anvender og benytter os af digitale medier / Ipad, hvor der kan søges oplysninger på nettet.

4.6 KULTURELLE UDTRYKSFORMER OG VÆRDIER

SAMMENHÆNG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende fokus for jeres arbejde (sammenhæng) med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Kultur med børn er, når børn og voksne i fællesskab producerer kultur gennem brug af forskellige kulturteknikker eller kulturelle udtryksformer. Jo flere kulturelle møder og oplevelser, jo bredere og mere nuanceret bliver børns opfattelse af verden, dem selv og andre. Vi er en del af den danske kultur med integrering af den, der omgiver os.

I børnehaven Prinsen har vi fokus på at inddrage en bred vifte af udtryksformer og skabe et læringsmiljø, hvor barnet har mulighed for at tilegne sig flere forskellige udtryksformer; Vi følger årets gang, fejrer fastelavn, påske, fødselsdage, jul og deltager i arrangementer i og uden for børnehuset i fx besøg på biblioteket, Snapstinget og teaterforestillinger og ser udstillinger nede i Viborg by.

Vi benytter børnehusets forskellige rum, hvor barnet får kendskab til forskellige materialer fx ler, farver, maling mm. og kan benytte bøger, billeder og legetøj, hvor barnet kan udvikle sin fantasi og kreativitet og bruge sin kreativitet i sin hverdag.

MÅLSÆTNING OG TEGN

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner for den nuværende periode er følgende overordnede mål for arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

Dagtilbuddets overordnede mål:

Vi giver barnet mulighed for at deltage i det lokale kulturliv i Viborg.

Vi giver barnet indblik i den danske kultur.

Vi skaber mulighed for at barnet kan eksperimentere med forskellige udtryksformer, materialer og udvikle sin fantasi og kreativitet.

Følgende tegn på læring hos børnene blev formuleret:

1. Tegn: At barnet fortæller om kulturelle oplevelser.
2. Tegn: At barnet deltager i højtidernes traditioner og har kendskab til fx. jul, fastelavn og påske.
3. Tegn: At barnet viser interesse og har lyst til at deltage i de forskellige udtryksformer fx barnet synger, danser, spiller, tegner og udfolder sig i forskellige kreative aktiviteter / værksteder.

TILTAG

I forbindelse med formuleringen af pædagogiske læreplaner blev følgende tiltag i arbejdet med kulturelle udtryksformer og værdier angivet:

1. Tiltag: Vi deltager i de lokale arrangementer og udflugter så vidt det er muligt i de lokale kulturelle tilbud i Viborg.
2. Tiltag: Vi introducerer barnet for de danske traditioner gennem sange, ture ud af huset, historier og kreative værksteder.
3. Tiltag: Vi arbejder med forskellige udtryksformer, f. eks. dans, musik, bevægelse, kunst, maling m.m.
4. Tiltag: Vi inddrager de muligheder som de digitale medier / Ipad / computer giver barnet i form af kulturelle udtryksformer.

Kulturelle udtryksformer

5 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ SOM EN INTEGRERET DEL AF DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE

5.1 ARBEJDET MED ET GODT BØRNEMILJØ

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er arbejdet med børnemiljøet beskrevet med følgende ord:

I Børnehuset Prinsen /børnehaven tænker vi børnemiljøet ind med udgangspunkt i vores pædagogiske læreplan og de 6 læreplanstemaer, når vi inddrager og tilrettelægger det pædagogiske arbejde i forhold til børnemiljøet, hvor vi inddrager børneperspektivet, og tager hensyn til børnenes forskellige interesser, alder og deres nærmeste udviklingszone, det er faktorer, som er med til at fremme børns læring, trivsel og udvikling.

I børnehaven er vi opmærksomme på det fysiske, psykiske og æstetiske miljø som tilsammen udgør børnemiljøet. Vi inddrager og tilrettelægger børnemiljøet, således at børnene får mulighed for at udforske de forskellige læringsrum både inde, ude, på legepladsen og i vores motorikrum. Vi diskutere løbende, hvordan vi kan forbedre læringsmiljøerne.

Det fysiske børnemiljø i børnehaven handler om vores fysiske rammer indendørs og udendørs, herunder forhold som indretning og materialevalg. Vi har indrettet børnehaven således, at vi på vores stuer kan imødekomme børnegruppens specifikke behov. Børnehusets legepladser er også steder, hvor børnene vil kunne udvikle sig på alle planer. Her bliver børnene udfordret på hver deres måde med nærværende voksne, der følger børnenes egne initiativer.

Det æstetiske børnemiljø i børnehaven har indflydelse på, hvordan omgivelserne påvirker børnene i dagligdagen. Et motiverende æstetisk miljø gør det muligt at give børnene positive og udfordrende sanseoplevelser og kendetegnes også ved, at det er børnenes værker, der udstilles, ligesom billedokumentationer af processerne gør det. Det bliver præsenteret på en flot og iøjnefaldende måde, så andre får lyst til at gå hen og kigge på det og blive inspireret.

Det psykiske børnemiljø handler om, hvordan børnene trives med hinanden og de voksne, fællesskab, venskab og tryghed. Hermed forstås vores pædagogik, samværsformer og rutiner. Vi er med i et VIDA projekt, hvor vi har opmærksomhed på de sociale relationer og etablering af relationer børnene imellem.

I forbindelse med samling inddrager vi børnene i en dialog vdr. planlægning af aktiviteter og forhold i børnegruppen. Vi arbejder udfra en anerkendende tilgang til barnet, og har valgt at arbejde efter Marte Meo metoden, som er anerkendende og inkluderende, og som er med til at sikre at barnets personlighed udvikles gennem et udviklingsstøttende samspil.

Derudover vægter vi at skabe tryghed, forudsigelighed og genkendelighed for børnene. Børnene har faste pladser, når vi spiser frokost. De sidder så vidt muligt sammen med de samme voksne hver dag. Samtidig tager vi også hensyn, og lytter til barnets individuelle behov og relationer i løbet af dagen.

5.2 ARBEJDET MED BØRNEMILJØVURDERINGER

Under udarbejdelsen af pædagogiske læreplaner er anvendelsen af børnemiljøvurderinger til at skabe inkluderende læringsmiljøer beskrevet med følgende ord:

I Børnehuset Prinsen / børnehaven lader vi os inspirere af DCUMS materialer på www.dcum.dk/termometeret-dagtilbud, hvor vi tager udgangspunkt i DCUMS spørgsmål fra spørgeskemaet. Vi laver et børneinterview 1 gang om året, hvor både børnene og det pædagogiske personale arbejder med børnemiljøvurderingen med udgangspunkt i barnet og de 6 læreplanstemaer. Vi anvender også TOPI skemaerne 3 gange om året på hvert enkelt barn.

Pædagogerne tager også udgangspunkt i SMTTE modellen, hvor de iagttager, analysere, reflektere, kommunikere og evaluere, samtidig med at de også bruger metoden Marte Meo til at indfange børneperspektivet, hvor metoden bygger på principperne for udviklingsstøttende kommunikation som er:

At følge barnets initiativ

Positiv bekræfte

At sætte ord på initiativerne

Turtagning

Positiv ledelse

Vi forsøger kontinuerligt, at vurdere børnemiljøet ud fra et børneperspektiv ved at give børnene medbestemmelse på indholdet i deres hverdag, og deres stemmer tages alvorligt og gives værdi. Vi tager hensyn til børnenes alder og modenhed samt gruppesammensætning.

Vi er opmærksomme på, at indrette rummene i børnehuset, så det skaber overskuelighed for børnene, dette gøres bl.a. ved at skabe flere rum til leg, hvor legetøjet er i børnehøjde og børnene kan se, hvad legetøjet kan bruges indenfor de forskellige læringsmiljøer. Vi forsøger at tilgodese flere forskellige behov hos børnene.

Børnemiljøet skabes af den gensidige påvirkning, der finder sted mellem børnene og omgivelserne. Det er vores fysiske, psykiske og æstetiske forhold, der er med til at udgøre børnemiljøet, og kan derfor ikke ses som isolerede enheder.

6 AFSLUTNING

Du har nu siddet og læst Børnehuset Prinsens / børnehavens pædagogiske læreplan, som er en del af dagtilbudsloven, som er med til at sikre, at børnenes trivsel, udvikling og læring er i fokus. Vi håber det har givet dig som læser et indblik i, hvordan vi i praksis arbejder med den pædagogiske læreplan i vuggestuen. Vi bruger den som et redskab til planlægning, refleksion, evaluering og til udvikling af kvaliteten i de læringsmiljøer vi tilbyder børnene i vores børnehus.

Vi er et børnehus i udvikling og ønsker at have fokus på, hvordan vi bedst muligt kan arbejde med vores kerneopgave: Sammen understøtter vi børnenes trivsel og læring. Derfor er vi hele tiden bevidste om at udvikle, reflektere og evaluere på den pædagogiske praksis og udvikle vores pædagogiske faglighed, og skabe de bedste rammer for børnene.

Derfor vil vi den kommende periode fra den 1. januar 2017 - 31. december 2018 have følgende opmærksomheds og udviklingspunkter i Børnehuset Prinsen / vuggestuen.

- Fortsat understøtte vores børnesyn med Marte Meo metoden med videoklip og analyse
- Fokus på systematik omkring pædagogisk dokumentation og evaluering.
- Fokus på systematik og synliggøre børnemiljøerne, når der arbejdes med projekter samt metoder så vi sikre at børneperspektivet bliver inddraget.
- At få implementeret dialogmodellen og analysemodellen sammen med forældrene, når vi har børn i gule og røde positioner.

Hvis du ønsker yderligere information omkring Børnehuset Prinsen kan du gå ind på vores hjemmeside: <http://prinsen.viborg.dk>. Her kan du bl.a. finde vores adresse mm og åbningstider.

Hjernen&Hjertet

Hjernen&Hjertet er et IT-system, som Rambøll har udviklet til at understøtte arbejdet med udvikling og dokumentation af kvalitet i dagtilbud.

Systemet hedder "Hjernen&Hjertet", fordi det forener den logisk-rationelle "hjerneaktivitet" det er at måle og dokumentere kvalitet, med den "hjerteaktivitet", det er at levere kvalitet i samværet med vores fælles børn.

Hjernen&Hjertet samler oplysninger fra de pædagogiske læreplaner, oplysninger til pædagogisk tilsyn, "Dialogprofiler" til brug i forbindelse med forældresamtalerne og andre oplysninger om den pædagogiske kvalitet.

Oplysninger fra alle disse forskellige dokumentationsopgaver, suppleret med kommunale nøgletal gør det muligt gennem Hjernen&Hjertet at give alle et bedre overblik over kvaliteten i det pædagogiske arbejde.

Du kan læse mere om Hjernen&Hjertet på hjemmesiden: **www.hjernenhjertet.dk**